

การผสมและคัดเลือกพันธุ์กระเจี๊ยบเขียวให้ต้านทานต่อโรคเส้นใบเหลืองชุดที่ 2 Breeding and Selection of Okra Varieties for Yellow Vein Disease Resistant Series 2

นันทนา โพธิ์สุข^{1/} อำนวย อรรถลิ่งรอง^{2/}

บทคัดย่อ

การผสมและคัดเลือกพันธุ์กระเจี๊ยบเขียวให้ต้านทานต่อโรคเส้นใบเหลือง ชุดที่ 2 ดำเนินการตั้งแต่ปี 2559 ถึงปี 2561 ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี โดยสร้างลูกผสมกระเจี๊ยบเขียวจากพันธุ์การค้า และพันธุ์ต้านทานโรค จำนวน 20 สายพันธุ์ จากนั้นปลูกคัดเลือกแบบสืบประวัติ (pedigree selection) ร่วมกับพันธุ์ พิจิตร03 ซึ่งเป็นพันธุ์อ่อนแอ ในสภาพแปลงทดลองที่มีการระบาดของโรคเส้นใบเหลือง การคัดเลือกพันธุ์กระเจี๊ยบเขียวที่ต้านทานต่อโรคเส้นใบเหลืองและฝักมีคุณภาพได้มาตรฐานส่งออกญี่ปุ่น พบว่า ลูกผสมกระเจี๊ยบเขียวมีการกระจายตัวความต้านทานต่อโรคเส้นใบเหลืองและลักษณะทางการเกษตรในชั่วแรกๆ และลักษณะต่างๆ มีความสม่ำเสมอเพิ่มขึ้นเมื่อปลูกคัดเลือกซ้ำ เมื่อปลูกคัดเลือกจนถึง ชั่วที่ 6 คัดเลือกได้สายพันธุ์ที่มีลักษณะทางการเกษตรและคุณภาพฝักดี จำนวน 7 สายพันธุ์ ได้แก่ KC5902-1-1-4-3-1, KC5915-2-18-15-20-10, KC5929-3-30-24-32-27, KC5930-2-31-28-38-31, KC5932-2-38-35-42-37, KC5944-2-54-44-46-38 และ KC5950-1-60-55-52-40 ทั้งหมดไม่แสดงอาการโรคเส้นใบเหลืองเมื่อปลูกในสภาพแปลงทดลองที่มีการระบาดของโรคดังกล่าว ขณะที่พันธุ์ พจ 03 เกิดโรคทั้งหมดเมื่ออายุ 44 วัน โดยทั้ง 7 สายพันธุ์ มีความสูงของต้น อยู่ในระดับเตี้ย-ปานกลาง เฉลี่ยระหว่าง 100.83-150.10 เซนติเมตร แตกแขนง 2-3 แขนง ฝักสีเขียว ห้าเหลี่ยม เรียวยาว-อวบ ขนที่ฝักอ่อนนุ่ม อายุออกดอก 50% ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 35-42 วัน จะนำไปปลูกทดสอบพันธุ์ร่วมกับพันธุ์การค้าต่อไปในปี 2562

คำสำคัญ : กระเจี๊ยบเขียว, การผสมพันธุ์, การคัดเลือกแบบสืบประวัติ, โรคไวรัส

Keywords : okra (*Abelmoschus esculentus* (L.) Moench), hybridization, pedigree selection method, virus disease

1/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี (Kanchanaburi Agricultural Research and Development Center)

2/ สถาบันวิจัยพืชสวน (Horticultural Research Institute)